

બારાબર 29-05-2005થી શરૂ થયેલી આ ‘સન્ટે ઈ.મહેશ્વીલ’ નામક ‘સુ-વાચનયાત્રા’,

અગ્નિયાર વર્ષ પુરાં કરી, ‘બારમા’ વર્ષમાં પ્રવેશો છે..

અમે, સૌ સર્જકોના, સમ્પાદનના કાર્યમાં સદાયના સહાયક સ્વજનોના અને
દેશવીદેશો પથરાયેલા સૌ ગુજરાતીના રસીયા વાચકોના ઋષી છીએ..

એક જ અફ્સોસ કે લેક્સિકનના પ્રણેતા રતીકાકા હવે આપણી વચ્ચે નથી..

અને બીજું, હવે ‘સ.મ.’ સાપ્તાહીક મટી પાકીક બની છે..

‘સ.મ.’ના સમ્પાદકો તરફથી સૌનો ખુબ ખુબ આભાર.. આભાર.. આભાર..

***

અને હવે માણો ઉદ્યન ઠક્કરની સદાબહાર ગળવો

ગાળવું

ઉદ્યન ઠક્કર

.1.

વાતેવાતે શેનું મોડું થાય છે ?
ઘાસ, તુર્ત જ દુધ થોડું થાય છે ?

મેઘની પાઇળ ને પાઇળ કુંજડી,
ને મને પણ દોડું-દોડું થાય છે.

થાય સીધાં કામ આ વરસાદમાં ?
જો, કીરણ પણ જળમાં ખોડું થાય છે.

શેરને તું શ્લોક માઝક બોલ મા !
રેડીયમ કંઈ સુર્ય થોડું થાય છે ?

રોકતાં રોકી તો લીધી આ ગળવ,
ફેફસાંમાં વાવાઝોડું થાય છે.

.2.

રુપ રહેવા દે ભ્યાન, આપી દઉં,
અંડણીમાં ગુમાન આપી દઉં.

ભુલથી પણ એ ભાવ પુછે તો...
આજે આજી દુકાન આપી દઉં.

મોસમે પુછ્યું, આંગ મીચકારી,
‘એક ચુંબન શ્રીમાન આપી દઉં?’

પાનખર આવે તો ભલે આવે,
એને પણ માન-પાન આપી દઉં.

કાં તો ભમરાને ગાન ના આપું,
કાં તો કળીઓને કાન આપી દઉં.

બોલ્યા પંડીત પતંગીયું જોઈ,
‘ક્યારે પકડું, ને શાન આપી દઉં!’

.3.

કમળદળને ભીજાવીને અમે પણ જોઈ લીધું છે,
કોઈને યાદ આવીને અમે પણ જોઈ લીધું છે.

તમાં મુખ કોઈ કીસમતની બાબત હોય એ રીતે,
હથેળીમાં છુપાવીને અમે પણ જોઈ લીધું છે.

કદી વીદ્યુતપ્રવાહોથી રમત સારી નથી હોતી,
જરા નજરો મીલાવીને અમે પણ જોઈ લીધું છે.

કોઈને ક્યારેક્યારે, કોનુંકોનું, આવે છે સપનું,
કદીક એમાં જ આવીને અમે પણ જોઈ લીધું છે.

ઉજસો ઝળહળાવીને તમે જે માંડ જોયું, એ,
તીમીરને ટમટમાવીને અમે પણ જોઈ લીધું છે.

જવાદોરી હવે તો રાખવી છે સાવ સીધીસટ,
કે વળ પર વળ ચડાવીને અમે પણ જોઈ લીધું છે.

કયા હોઠેએ તૈયારી કરી છે ફુંકને માટે,
એ દીવો ટમટમાવીને અમે પણ જોઈ લીધું છે.

અહીં ચારીઝની છપેલી કિંમત દોઢ રૂપીયો છે,
એ અખબારો મગાવીને અમે પણ જોઈ લીધું છે.

.4.

નાગરી નાતને પાન-સોપારી ને એવચીનાં બીડાં ચાવવા દે,
હાં રે ! નરસીંહના પદ તણી ઠેસથી જુલતા જુલણે જુલવા દે.

આપણે તો ભલો એક કેદાર ને આપણો તો ભલો એકતારો,
જુજવા સુરમાં, અવનવા તાલમાં, વીચ બાજ રહ્યું, બાજવા દે.

આંખ મીંચીને કહેતાં તો મેં કહી દીધું, સૃષ્ટી સોહામણું સોણણું છે,
પાછલા ઘોરનાં પોપચાં સુર્યના ટાંકણો-ટાંકણો ખુલવા દે.

વાદળી વાયરામાં વહેતી જતી, વેલી પણ વૃક્ષને વીંટળાતી,
ચાંચમાં ચાંચ પારેવડાં પ્રોવતાં, મોસમોનું કહ્યું માનવા દે.

.5.

પીળચણ્ણો, જ્યાં અડ્યો ભુરાને લીલો થઈ ગયો,
તાપ ને વર્ષામાં વૃક્ષોનો કબીલો થઈ ગયો.

કેં યુગો સુધી પવન મનમાં જ મુંઝાતો રહ્યો,
પાંદડાએ બોલતાં શીખવ્યું, સુરીલો થઈ ગયો.

પૃથ્વી તો સહેજે ફુદરડી ફરતી, રમતી નીકળી,
ધીરે ધીરે થઈ ગઈ આદત ને ચીલો થઈ ગયો.

પાણી પ્રગટ્યું, ત્યારે ચાંદો સોળ-સત્તરનો હશે...
જોઈને દર્શણમાં, છોગાળો-છબીલો થઈ ગયો.

માટીનો હેખાળો હુશીયારી બહુ કરતો હતો !
પગ તળે રેલો જરા આવ્યો તો ઢીલો થઈ ગયો.

સૌ ગ્રહોને રાતદીવસ જેનું આકર્ષણ હતું,
અંતે જકડી રાખનારો એક ખીલો થઈ ગયો.

.6.

ચીસ પાડી ઉઠવાની એક વેળા હોય છે,
ત્યાં સુધી ઘડિયાળના હોઠો, બીડેલા હોય છે.

એમની ટક-ટક ભલે વેળા-કવેળા હોય છે,
હાથ ઝાલી, સાચવી ટાણું, ઉભેલા હોય છે.

ચાહ સાતે, છાપું સાડા સાત, આઠે ફોન પર,
આઠ પાંચે, અંતરે ઈશ્વર વસેલા હોય છે.

એક દીવસ એમને હળવેકથી હડસેલજો,
સંવતોનાં બારણાં તો અધખુલેલાં હોય છે.

લ્હેરી લાલો હોય તો ખીસ્સામાં રાખીને ફરે,
સૌએ કાંડાં, આમ તો, સોંપી દીધેલાં હોય છે.

.7.

ભીંજાવામાં નડતર જેવું લાગે છે,
શરીર સુધ્યાં, બખ્તર જેવું લાગે છે.

મને કાનમાં કદ્યું પુરાણી છત્રીએ,
'ઉઘડી જઈએ : અવસર જેવું લાગે છે...'

મોસમની હીલચાલ જ છે આશાવાદી :
સોળ અચાનક સત્તર જેવું લાગે છે.

ખુલ્લા ડીલે વૃદ્ધ મકાનો ઉભાં છે,
અક્કેંકું ટીપું શર જેવું લાગે છે !

.8.

ન કુંપળ, ન કળીએ, ન કુસુમો, ન ક્યારો,
સુગંધોને હોતો હશે કંઈ કીનારો ?

લતાકુંજમાં કેમ ગુજે સીતારો ?
છે ભમરા? કે પાંખાળા સંગીતકારો ?

લળીને, છળીને ટહુકા કહે છે,
'તમે ક્યાંથી અહીંયા? પધારો, પધારો !'

આ તોળાવું જાકળનું તરણાની ટેચે,
અને મારા મનમાં કોઈના વીચારો...

મને જોઈને ઘાસ હળવેથી બોલ્યું,
'જરા આમ આવો, પગરખાં ઉતારો !'

.9.

એકનું કે શુન્યનું કે આડડાનું,
ઓલીયાને કામ કેવું આંકડાનું ?

આ જગાએ કેમ શીતળ થાય રસ્તો ?
રહી ગયું છે ચીલ્સ જુના છાંયડાનું ?

પાનખર વીતી છતાં ખરતાં રહે છે,
પાંદડાંને લાગી આવ્યું પાંદડાનું.

રૂપીયાને રાત-દીવસ સાચવે જે,
શું કહીશું એને? પાકીટ ચામડાનું ?

રેતી, કપચી, કાચ, ચુનો, ઈંટ, આરસ,
એક દીવસ કામ પડશે લાકડાનું.

ક્યાં કવીતા ! ક્યાં ‘મુ જેડો કર્છી માડુ !’

કોકીલાએ ઘર વસાવ્યું કાગડાનું.

.10.

દશથી ધીમા સ્વરોને, લાબું અંતર પાર કરતાં વાર તો લાગે જ ને !
આ ગળાલ વંચાઈ ગઈ; પણ આંસુઓને કાને પડતાં, વાર તો લાગે જ ને !

રીસમાં ભીનાં થઈ બીડાઈ ગયેલાં નેણ એનાં, એમ તો ક્યાંથી ખુલે ?
બોજ ઝકળનો લઈને પાંખડીઓને ઉઘડતાં, વાર તો લાગે જ ને !

પાંખડીઓને વકાસી, સુર્યની સામે કમળ જોયા કરે છે ક્યારનું,
ફેરવી લે મોં તીમીરથી, એને અજવાણું સમજતાં, વાર તો લાગે જ ને !

ઉછળી-ઉછળીને ફોરાં, વારે વારે દઈ ટકોરા, બહાર બોલાવી રહ્યાં,
ડેકીયું કાઢીને કુંપળ એમ કહેતી, હસતાં હસતાં : વાર તો લાગે જ ને !

હા, એ કહેતા તો હતા કે વાડીનું રખવાણું કરવા ટાંકણે આવી જઈશ,
એક એક પતંગીયાની પાંખમાં રંગોળી પુરતાં, વાર તો લાગે જ ને !

.11.

કઈ તરકીબથી પથ્થરની કેદ તોડી છે ?
કુંપળની પાસે શું કુમળી કોઈ હથોડી છે ?

તમારે સાંજને સામે કીનારે જાવું હો,
તો વાતસીતની હલ્લેસાં-સભર હોડી છે.

સમસ્ત સૃષ્ટી રજત બન્યાનો દાવો છે,
હું નથી માનતો; આ ચંદ તો ગપોડી છે !

ગળાલ કે ગીતને એ વારાફરતી પહેરે છે:
કવીની પાસે શું વખોની બે જ જોડી છે ?

ઉદ્યન ઠક્કર

કવી-સમ્પર્ક :

Udayan Thakker,

Laxaminivas, 3rd floor, 22-Kashibai Navrange Marg, Gamdevi, Mumbai-400 007

Phone : R-022-2380 6302/2387 5834 Mobile : 98200 32199

eMail : udayanthakker@hotmail.com

FaceBook : <https://www.facebook.com/udayan.thakker.5?ref=ts>

@ @ @

‘સન્ટે ઈ.મહેશ્વીલ’ના આ ગઝલાંકના અતીથી સમ્પાદક અને સંકલનકાર સુરતના યુવાગઝલકાર ભાઈ
શ્રી ગૌરાંગ ચારુ (gaurang_charu@yahoo.com) નો ખુબ ખુબ આભાર..

– ઉત્તમ ગજીર

‘સન્ટે ઈ.મહેશ્વીલ’ – વર્ષ : અગ્નીયારમું – અંક : 349 – 29 May, 2016
‘ઉંડાજોડણી’માં સાભાર અક્ષરાંકન : શ્રી સુનીલ શાહ sunilshah101@gmail.com

@ @ @

More than **3,22,30,000** Gujarati Language lovers have visited

<http://www.gujaratilexicon.com>

More than **58,25,000** have visited Digital Bhagwadgomandal

<http://www.bhagwadgomandal.com>

More than **8,40,000** have visited Lokkosh

<http://lokkosh.gujaratilexicon.com>

More than **2,95,000** have visited Global-Gujaratilexicon

<http://global.gujaratilexicon.com>

@@ @ @ @ @ @ @ @